

224 WPŁYW MATERIAŁÓW ZOL-ŻELOWYCH NA HODOWLE KOMÓRKOWE

IWONA HOŁOWACZ*, ANNA MARCINKOWSKA**,
HALINA PODBIELSKA*, JOANNA BAUER*, TERESA BANAS**

*GRUPA BIO-Optyki, INSTYTUT FIZYKI,
POLITECHNIKA WROCŁAWSKA,
50-370 WROCŁAW, WYBRZEZE WYSPIAŃSKIEGO 27

**KATEDRA I ZAKŁAD BIOCHEMII LEKARSKIEJ,
50-368 WROCŁAW, UL. CHALUBIŃSKIEGO 10

[Inżynieria Biomateriałów, 47-53,(2005),224-225]

Wstęp

Biomateriały zol-żelowe znajdują coraz liczniejsze zastosowania [1,2,3,4]. Dlatego ważne staje się badanie ich wpływu na obiekty biologiczne. W niniejszej pracy przedstawiano rezultaty badań na komórkach hodowanych na materiałach zol-żelowych o różnej zawartości etanolu.

Materiał

Hydrolizaty do produkcji zol-żeli przygotowano z prekursora tetraetoksysilanu $\text{Si}(\text{OC}_2\text{H}_5)_4$ 98% TEOSu (Aldrich). Rozpuszczalnikiem był alkohol etylowy 96% (Polskie Odczynniki Chemiczne S.A.). Reakcję hydrolizy katalizowano silnie stężonym kwasem solnym HCl 36% (POCh), dodawano kolejno po 5μl do uzyskania pH 2. Do hydrolizatu dodano środek powierzchniowo czynny Triton X-100 (Aldrich), na każde 10ml hydrolizatu dodano 20μl detergentu. Hydrolizę przeprowadzano mieszając składniki na mieszałce magnetycznym przez 8 godzin w temperaturze 22oC. Wytworzono materiały o współczynniku R=5, 10, 15, 20, 32, 40, 50, gdzie R oznacza stosunek liczby moli rozpuszczalnika do liczby moli prekursora R [5].

Badanie wpływu materiałów zol-żelowych na komórki linii Jurkat i A549

Przygotowanie podłoża

Przygotowano dwie serie płyt ekspansyjnych z okrągłymi dołkami firmy Nunclon Company, na które naniesiono różne warstwy zol-żeli. W pierwszej serii (A) na dno dołków naniesiono po 10ml hydrolizatu zol-żelowego. W drugiej serii (B), do dołków hodowlanych wkroplono 15ml hydrolizatu, następnie po 5 minutach, gdy pierwsza warstwa już była sucha, naniesiono kolejne 15ml hydrolizatu; w ten sposób na dnie dołka powstały dwie warstwy. Dla serii A i B wykonano podwójne próbki, przy czym jeden rząd (każdy rodzaj materiału) po zżelowaniu przemyto płynami hodowlanymi (odpowiednimi dla danej linii komórkowej) przed naniesieniem komórek, natomiast drugi pozostawiono nieprzemyty.

Materiał biologiczny

Badania przeprowadzono na komórkach nowotworowych ludzkich linii limfoblastycznej chłoniaka T komórkowego - Jurkat, rosnących w toni medium oraz linii epithelialnej raka płuc - A549, przylegających w hodowli do podłożu. Dla linii Jurkat używano medium RPMI-1640 (R8758) firmy Sigma z dodatkiem 10% FBS (Fetal Bovine Serum) firmy Cambrax. Dla linii A549 zastosowano medium MEM (Minimum Essential Medium Eagle M2279) firmy Sigma z supplementacją 0,292 g/1L - glutaminą i 10% FBS. Komórki do doświadczeń pobrano z butelek hodowlanych, hodowla komórek znajdowała się w II fazie logarytmicznej wzrostu. Do dołków hodowlanych z warstwami zol-żeli naniesiono po 1 ml zawiesiny komórek w odpowiednim medium. Kontrole stanowiły analogiczne hodowle, założone w

INFLUENCE OF SOL-GEL BIOMATERIALS ON BIOLOGICAL CELLS GROWTH IN VITRO

IWONA HOŁOWACZ*, ANNA MARCINKOWSKA**,
HALINA PODBIELSKA*, JOANNA BAUER*, TERESA BANAS**

*BIO-OPTICS GROUP, INSTITUTE OF PHYSICS,
WROCŁAW UNIVERSITY OF TECHNOLOGY,
WYBRZEZE WYSPIAŃSKIEGO 27, 50-370 WROCŁAW, POLAND

**DEPARTMENT OF MEDICAL BIOCHEMISTRY, MEDICAL UNIVERSITY,
50-368 WROCŁAW, UL. CHALUBIŃSKIEGO 10
[Engineering of Biomaterials, 47-53,(2005),224-225]

Introduction

The sol-gel based biomaterials have found many interesting applications [1,2,3,4]. Therefore, it is important to examine their influence on biological materials in view of potential biocompatibility. In this work, the results of examination of cells growth on sol-gel materials prepared with various ethanol content, are discussed.

Material

The hydrolyzates for production of sol-gels were prepared from precursor 98% tetraethoxysilane $\text{Si}(\text{OC}_2\text{H}_5)_4$ (TEOS from Aldrich). As a solvent 96% ethyl alcohol (from POCh - Polskie Odczynniki Chemiczne S.A.) was used. The hydrolysis was catalyzed by 36% HCl (POCh), added in portions of 5μl up to the moment when pH=2 was reached. As a surfactant Triton X-100 (Aldrich) in amount of 20μl on each 10ml of hydrolyzate was used. The mixture was stirred 8 hours by means of magnetic stirrer in the temperature 22oC. The following materials were produced: with ratio R = 5, 10, 15, 20, 32, 40, 50, denoting the number of solvent moles to the number of TEOS moles [5].

Examination of sol-gel influence on cells lines Jurkat and A549

Preparation of substrates

Two series of samples were prepared on bottom-plates (circulars from Nunclon Company) that were covered by sol-gels. In the first group (A), 10ml liquid sol-gel was deposited in each hole. In a group B, 15ml hydrolyzate was deposited, and after 5 minutes, when the first layer was dried, next layer with the same amount of sol-gel was created. After polycondensation of sol-gels, the tested cells were seeded.

Biological materials

Two types of cells were cultured. The lymphoblastic T lymphoma cells Jurkat grow in the suspension of medium, whereas epithelial lung carcinoma cells - A549, show the superficial growth on substrate. For Jurkat cells the typical medium RPMI-1640 (R8758) from Sigma with addition of 10% FBS (Fetal Bovine Serum) from Cambrax, was applied. For A549 cells, the medium MEM (Minimum Essential Medium Eagle M2279) from Sigma supplemented with 0,292 g/1L glutamine and 10% FBS, was used. The 1 ml cells suspension in corresponding medium was seeded on sol-gels. As a control, the cells seeded on plates without sol-gels were taken. Some of the sol-gels, prior to cells seeding, were pre-washed with corresponding culture medium. The plates were incubated in the temperature of 37°C in the atmosphere of 5% CO₂ for 48 hours.

Results

First, the Jurkat cells on sol-gels were evaluated micro-

dółkach nie pokrytych materiałem. Płytki umieszczone w inkubatorze w temperaturze 37°C w atmosferze 5% CO₂ na 48 godzin.

Wyniki

Komórki linii Jurkat hodowane na pojedynczych cienkich warstwach zol-żelowych w badaniu mikroskopowym wyglądały prawidłowo, po przeliczeniu nie wykazano istotnych różnic ilościowych, komórki mnożyły się.

Komórki linii A549 rosnące w postaci monowarstwy przykleiły się do podłoży zol-żelowych, nie było możliwe ich odklejenie i wiarygodne policzenie. Jednak wygląd utworzonych monowarstw, oglądanych pod mikroskopem, nie wskazywał na różnice ilościowe w zależności od rodzaju zol-żelu. Wygląd komórek był prawidłowy, obserwacja ta wskazuje na brak istotnych toksycznych wpływów warstw zol-żelowych na komórki.

Warstwy zol-żeli serii B uległy znacznym deformacjom, uniemożliwiając zebranie komórek do badań ilościowych. Mikroskopowa ocena komórek wskazywała jednak na brak wpływów cytotoxisycznych zol-żeli, nie zaobserwowano martwych komórek.

Cytotoksyczność badano używając testu TOX-1 firmy Sigma, w którym dehydrogenazy mitochondrialne, tylko dla komórek z aktywnymi metabolicznie mitochondriami, powodują przekształcenie zółtego barwnika MTT (3-[4,5-dimethylthiazol-2-yl]-2,5-diphenyl tetrazolium bromide) w nierozpuszczalne w wodzie niebieskozielone formazany, które po rozpuszczeniu w mieszaninie 10% TritonX-100/0,1N HCl/ izopropanol oznaczono za pomocą spektrofotometru ($\lambda=570\text{nm}$) [6,7]. Wyniki badań porównano z absorpcją dla próbek kontrolnych. Test przeżywalności komórek linii Jurkat na warstwach zol-żelowych wykazał brak istotnego wpływu obecności zol-żeli na proliferację i żywotność komórek. Nie wykazano również wpływu przemywania warstw zol-żeli przed naniesieniem komórek na ich żywotność. Najlepszą zgodność testu uzyskano dla materiału o współczynniku R=20.

Wykonano również badania nad apoptozą komórek metodą kometową [8]. Zastosowano pięciostopniowy system rozpoznawania uszkodzeń w/g Shingo Yassuhara [9]. Nie wykazano istotnego wpływu zol-żeli na komórki linii Jurkat. Nie wykazano również wpływu przemywania materiału przed naniesieniem na niego komórek oprócz zol-żelu o współczynniku R=40. Najmniejszy wpływ na skłonność komórek do śmiertelnych uszkodzeń na drodze apoptozy czy uszkodzeń niezidentyfikowanych miał materiał o współczynniku R=20. Zaobserwowano również, że materiał o tym współczynniku, niezależnie od grubości warstwy pozostawał przezroczysty w trakcie oddziaływanego z medium hodowlanym i komórkami, nie wpływając na przejrzystość komórek, pozostał całkowicie obojętny biologicznie względem komórek linii JURKAT.

Otrzymane wyniki świadczą o tym, że odpowiednio przygotowany materiał zol-żelowy nie wykazuje właściwości cytotoxisycznych.

Podziękowania

Badania wykonano częściowo w ramach grantu KBN No. 4T11E01124.

scopically. They demonstrated the proper structure, ability to grow and no statistically significant difference when comparing to control group.

The A549 cells grew as a monolayer on sol-gel substrates and it was not possible to separate them from these substrates, therefore the quantitative analysis was not conducted. However, in the qualitative microscopic evaluation, there was no difference between cells on sol-gels and in the control group. The influence of type of sol-gel (here meaning R factor, what corresponds to ethanol content) was not observed, as well.

In the group B (double layered sol-gels) the cells grew into the sol-gel material, which was deformed, so it was difficult to harvest them for quantitative analysis. However, non cytotoxic effects were observed.

Cytotoxicity was examined by means of TOX-1 test from Sigma, based on transformation of yellow dye MTT (3-[4,5-dimethylthiazol-2-yl]-2,5-diphenyl tetrazolium bromide) into hydrophobic formazanes, which can be examined spectrophotometrically after dissolving in mixture of 10% TritonX-100/0,1N HCl/ isopropanol ($\lambda=570\text{nm}$) [6,7]. This transformation takes place in cells with metabolically active mitochondria, only.

The results were compared with absorption for control group. In case of Jurkat cells, no differences in proliferation when comparing to control group, were stated. However, the best results were observed for sol-gel materials prepared with ratio R=20. Additionally, the apoptosis was examined by means of comet assay [8], by using the method of Shingo Yassuhara for damage detection [9].

Also in this case, no influence of sol-gels on Jurkat cells was observed. Slightly difference was observed for material with R=40, regarding the prewashed and non pre-washed substrates. The lowest number of changes in cells was observed for sol-gel with ratio R=20, which was absolutely neutral.

These results clearly demonstrate that it is possible to produce non-cytotoxic sol-gel material.

Acknowledgements

The support of the Polish Ministry of Science, Grant KBN No. 4T11E01124 is gratefully acknowledged.

Piśmiennictwo

- [1] Boettcher H.: Bioactive sol-gel coatings, *J. Prakt. Chem.* 342, 427-436, (2000).
- [2] Kim H.-W., Kim H.-E., Knowles J.C.: Fluor-hydroxyapatite sol-gel coating on titanium substrate for hard tissue implants, *Biomaterials* 25, 3351-3358, (2004).
- [3] Gan L., Pilliar R.: Calcium phosphate sol-gel-derived thin films on porous-surfaced implants for enhanced osteoconductivity. Part I: Synthesis and characterization, *Biomaterials* 25, 5303-5312, (2004).
- [4] Podbielska H., Ulatowska-Jarza A., Holowacz I., Sol-gel applicators for medical light therapy, *Physica Medica*, Vol. XX, Supplement 1, 2004, 43-45.
- [5] Brinker C.J., Scherer G.W.: Sol-gel science: the physics and chemistry of sol-gel processing. Academic Press, San Diego (1990).
- [6] Carmichael J., et al.: Evaluation of tetrazolium-based, semi-automated colorimetric assay: assessment of chemosensitivity testing, *Cancer Res.*, 47: 936-942 (1987).
- [7] Denizot F., Lang R.: Rapid colorimetric assay for cell growth and survival. Modifications to the tetrazolium dye procedure giving improved sensitivity and reliability, *J. Immunol. Meth.*, 89: 271 (1986)
- [8] Olive P.L., Frazer G., Banath J.P.: Radiation-induced apoptosis measured in TK6 human B lymphoblast cells using the comet assay, *Radiat. Res.*, 136: 130-136 (1993).
- [9] Shingo Yasuhara, et al.: Comparison of comet assay, electron microscopy and flow cytometry for detection of apoptosis, *J. Histochemistry and Cytochemistry*, 51: 873.